

KSAU § 197/23

Svar på remiss av betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystem (SOU 2023:52)

KS2023.0347

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2023-12-13	197/23

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att anta socialnämndens yttrande angående betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystem (SOU 2023:52) som sitt eget remissvar till Socialdepartementet.

Detta beslut fattas i enlighet med kommunstyrelsens delegationsordning punkt 1.2, avge yttrande.

Bakgrund

Skövde kommun har fått en remissförfrågan från Socialdepartementet gällande betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemet (SOU 2023:52). Betänkandet har varit på remiss hos socialnämnden som nu inkommit till kommunstyrelsen med ett förslag till yttrande.

Regeringen tillsatte en utredning 2021 med uppdraget att se över möjligheterna att stärka arbetet med att bekämpa bidragsbrott. I uppdraget har ingått att analysera hur förmågan att förebygga och bekämpa bidragsbrott kan stärkas. Syftet med utredningen har varit att se vilka möjligheter som finns att minska antalet felaktiga utbetalningar och förhindra bidragsbrott som gäller ekonomiska förmåner och stöd som hanteras av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen. För att få en så heltäckande bild som möjligt har även kommuner och arbetslöshetskassor inkluderats i kartläggningen och i förslagen.

Utredningen har också i ett delbetänkande (SOU 2022:37) lämnat förslag om ett administrativt sanktionssystem för vissa bidragsbrott och andra felaktiga utbetalningar av förmåner eller stöd. Fokus bör dock vara inriktat på hur felaktiga utbetalningar och brott mot välfärdssystemen kan förebyggas och bekämpas.

Genom de förslag som utredningen föreslår tror utredarna att det går att nå ett effektivt och ändamålsenligt skydd av de gemensamma välfärdssystemen.

Yttrande

Utredningen visar att vi behöver ta ett samlat grepp för att bekämpa välfärdsbrottsligheten och motverka felaktiga utbetalningar. Det är viktigt för att vi som myndigheter ska kunna

vara trovärdiga i arbetet med våra gemensamma trygghetssystem. Det är av vikt att de stöd och bidrag vi betalar ut från våra respektive myndigheter ska endast gå till de individer som har rätt till dem.

De förslag som tagits fram visar på att det finns goda möjligheter att tillsammans arbeta för att minska och förebygga bidragsbrott.

Utredningen omfattar främst de statliga myndigheter som arbetar med bidrag inom vårt välfärdssystem. En av de åtgärder som lyfts fram i utredningen är att införa en bidragsspärr under en period för den person som begått ett bidragsbrott. Förslaget är att bidragsspärren ska gälla alla förmåner inom välfärdssystemet. De enda bidrag som inte omfattas är ekonomiskt bistånd och bistånd enligt lagen om mottagande av asylsökande (LMA).

Föreslaget kan innebära att det blir ansvars- och kostnadsförskjutningar till kommunerna. Enskilda personer som får en bidragsspärr på annan myndighet, exempelvis Försäkringskassan, kan komma att ansöka om ekonomiskt bistånd. Personen har inte längre rätt till ersättning på grund av en bidragsspärr och behöver ha en inkomst. Vid ansökan om ekonomiskt bistånd bör kommunerna ha rätt att medräkna det indragna bidraget som en möjlig inkomst. Detta bör ses över och vara tydligt reglerat. Kommunen har i dessa situationer fortsatt ansvar att utreda att det inte föreligger någon nöd för enskilda individer. Biståndet bör dock begränsas till bistånd i nivå med nödbistånd för att undvika nöd för personer som har bidragsspärr på annan myndighet. Nödbistånd kan vara bistånd till hyra och mat för att undvika en nödsituation.

Om inte detta tas i beaktande och finns med vid översyn av regelverk kommer den önskade effekten inte att uppnås. Den person som begått bidragsbrott kan få motsvarande ersättning från kommunen och drabbas då inte på det sätt som utredarna avsett men kan innebära ökade kostnader för kommunerna.

Den del av utredningen som avser uppgiftsinhämtning och utöka myndigheters möjligheter att inhämta uppgifter ser vi som kommun positivt på. Så långt det är möjligt bör myndigheter kunna inhämta uppgifter på ett enkelt och reglerat sätt. Här kan andra lagar behöva ses över för att underlätta uppgiftsinhämtning. Förenklade sätt att inhämta uppgifter och samverkan är en förutsättning för att vi tillsammans ska kunna arbeta för att välfärdsbrotten minskar.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Betänkande Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystem (SOU 2023:52)
Remissmissiv SOU 2023:52

E-post Remittering av betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen.pdf
SON § 76/23 Remissyttrande på betänkandet Ett stärkt och samlat skydd av välfärdssystemen (SOU 2023:52)

Skickas till

Socialdepartementet